

Tündérek és tengeri lények között

Beszélgetés Rump Tímeával

BARÁTH TIBOR: Kezdjük rögtön azzal a kérdéssel, hogy milyennek érzed az indulásodat. Számomra úgy tűnik, a Poketnél debütálni teljesen más, mint egyéb kiadóknál – sokkal nagyobb olvasóközönséghez jutsz el, ám az irodalmi vérkeringésbe – interjúkba, kritikákba, a kánonba – talán nehezebb beszivárogni. Te hogy érzed ezt, mivel vagy elégedett, mit hiányolsz?

RUMP TÍMEA: Úgy gondolom, elsőkötetesként aligha kaphattam volna kedvezőbb debütálási lehetőséget, mint a Poketnél való megjelenés. Az erőssége pont abban rejlik, amit te magad is megemlítesz a kérdés kapcsán. Meglepően széles olvasóközönséghez jutott el az írásom, meglehetősen rövid időn belül. Ha jól számolom nagyjából egy év leforgása alatt kelt el mind az ezer példány. A Poket népszerűségéből adódóan folyamatos visszajelzéseket kaptam az olvasóktól. Főként internetes platformokon: Instagramon, blogbejegyzésekben, Messenger üzenetekben és a moly.hu segítségével is. A *Levendula hercegnő* megosztó alkotásnak bizonyult. A feedbackek többsége pozitív volt, ám bizonyos olvasók egyenesen felháborodtak, amiért a történetben a kiskamaszok érdeklődnek az ellenkező nem iránt, és közösségi oldalakat használnak. Természetesen jót mosolyogtam ezen. Számomra minden olvasói kritika érték, amiből leszűrhetem, hogy valóban elolvasták, és kiváltott valamilyen impulzust a mű. Ezzel szemben valóban igaz a másik megállapításod is, miszerint kevesebb „hivatalos” irodalmi platformon említették. Eddig két kritika született róla. Ennek fényében az olvasóközönséghez való eljutás mértékével nagyon elégedett vagyok, valamint a könyv illusztrációit is imádom. A fejezetekhez tartozó minimalista stílusú rajzokat Dobosy Tímea tervezőgrafikus készítette, az én ötletem/elképzeléseim alapján. A picivel több szakmai kritikát hiányolom.

– Azon kívülről, hogy író vagy, mit szabad rólad tudnunk?

– Latin táncolok és Barbie-babákat gyűjtök. Na jó, komolyabbra fordítva a szót, magyar nyelv és irodalom-etika szakos tanárként diplomáztam 2020-ban. Jelenleg egy általános iskolában tanítok magyart, etikát, dráma és színházat, valamint egyéni vállalkozóként tevékenykedem a kereskedelem világában. Főként lírai alkotásokat publikáltam az elmúlt években. A verseim folyóiratokban, antológiákban és online irodalmi felületeken olvashatóak. (Például, a teljesség

igénye nélkül: *Pannon Tükör, Várad, Agria, Opus, Szifonline, Petőfi Irodalmi Múzeum.*) Írtam néhány novellát, ami a Kortárs Hangan Nemzetközi Irodalmi Pályázat antológiáiban jelent meg az egyetemi éveim alatt, de sokáig háttérbe szorult nálam a prózai alkotás a líra mellett. A *Levendula hercegnő* ötlete volt az, ami változtatott ezen.

– *Hogyan jött az irodalom szeretete? Mik az örök kedvencek?*

– Kicsi korom óta érzek zsigeri vonzódást az irodalom iránt. A családomban mindenki rengeteget olvas, gyakorlatilag saját házi könyvtárunk volt, így könnyen hozzáférhettem mindenféle olvasnivalóhoz. Általános iskola alsó tagozatban egy akkor népszerű boszís gyermek- és ifjúsági könyvsorozat volt az első, amire rákaptam, és onnantól kezdve nem volt megállás. Talán ezért is vonz annyira a gyermek-és ifjúsági kötetek írása, mert élénken él bennem mekkora löketet tudnak adni gyermekkorban az olvasóvá válás kialakulásában. Örök kedvenceim Szabó Magda alkotásai, Vladimir Nabokov *Lolitája*, Dés Mihály *Pesti barokk* című könyve, Grecsó Krisztián és Kalapos Éva Veronika-írásai, valamint szeretem az abszurd drámákat is. A líra területén Ady Endre, Juhász Gyula, Kemény Zsófi, Fehér Renátó, Petri György, Kassák Lajos neve jut eszembe először, ha kedvenceket kellene emlegetni. Hirtelen ezek ugrottak be, de talán a végteleenségig sorolhatnám az általam szeretett irodalmi műveket.

– *Miért pont az ifjúsági irodalom területén alkotsz?*

– Az előző kérdésre adott válaszban talán meg is fogalmaztam, miért pont az ifjúsági irodalom. Egyrészt nagyon nagy hatást gyakoroltak rám a gyermek- és ifjúsági könyvek a saját felcseperedésem és irodalom iránti szeretetem kialakulásában. Boldoggá tette, ha esetleg az én könyvem/könyveim is hatást gyakorolhatnának a gyerekekre, fiatalokra ilyen téren. Másrészt élvezetet nyújt számomra az ilyen jellegű könyvek írása, valahogy a fiatalabb korosztály számára passzoló könyvötletek pattannak ki a fejemből. Igazából nehéz megmagyarázni az okot, nálam az írás folyamata és a témák elég ösztönszerűen áramlanak.

– *Én látom a klasszikussá vált gyermek- és ifjúsági művek nyomait a prózadon és az általad teremtett Gyöngyvidéken, akár a Walt Disney tündérei gondolkodásán, akár a Harry Potter elbeszéléstechnikájára, akár A kis herceg karakterére. Te miből merítettél, kik, milyen művek voltak rád nagy hatással?*

– Valószínűleg tudat alatt hatással volt rám az összes eddig olvasott klasszikussá vált gyermek- és ifjúsági mű. Fő ihletforrásomnak az egyetemi mese-poétika kurzusaimat tekintem. A tanárunk Boldizsár Ildikó volt, aki felnőttként vezetett vissza a mesék varázslatos világába. Teljesen beszippantott a dolog, és újra előtérbe helyeztem a mesék és meseregények olvasását. Az ő kötetekben összegyűjtött meséket olvastam, illetve elég sokat kutakodtam milyen tündérmesék szerepelnek az irodalomban. Más misztikus lények irodalmi megalkotása is érdekelt, ezeknek is utánanéztem. Ha konkrét műveket kell említenem, amelyek inspiráltak, akkor Szabó Magda *Tündér Lala* és Nyulász Péter *Helka-trilógiáját* emelném ki.

– Ha egy Obszidiánból származó tündér lennél, mi lenne a te különleges történeted, képességed – és milyen illatot választanál magadnak?

– Ha egy Obszidiánból származó tündér volnék, a bodzavirág illatát választanám magamnak. Mert könnyű, kifinomult, mégis erőteljes illat. Kimondottan szeretem a bodza illatát és ízvilágát (bodzaszörp). Ezenkívül a bodzavirág gyógyító hatásai sem elhanyagolhatók. A karakterem egy szélsőséges természetű kis tündér volna, aki egyszerre harsány és visszahúzó, magabiztos, mégis kétségek gyötrik. Különleges képessége a lélekgyógyítás volna. A történetébe belefűznék nagy kalandokat, utazásokat, sok-sok varázslatot és egy különleges szerelmi szálát is.

– Beszéljünk most *Levendula hercegnőről*. A te olvasatodban miért van szüksége rá Kirának?

– *Levendula hercegnő* karaktere egy képzeletbeli barát, aki a hiányzó legjobb barát után maradt űrt tölti be főként, és az elidegenedett emberi kapcsolatokat pótolja. A képzeletbeli barátok pszichológiáját tanulmányoztam a kötet megírása előtt és alatt. Általában akkor jelennek meg egy-egy gyermek életében, amikor valami nagyobb változás vagy veszteség történik. Ez persze sokkal árnyaltabb ennél, és teljesen más is kiválthatja, de a történetben a veszteségek pótlásaként igyekeztem megjeleníteni. Egyfajta védelmi mechanizmusként. Kira fejében ez természetesnek tűnik, és tulajdonképpen az olvasó számára is többféle értelmezési lehetőséggel szolgál a történet.

– Mi a legfontosabb tapasztalat, amivel Kira a történet során gazdagodik?

– Szerintem a saját magába vetett hit ereje a legfontosabb tapasztalat. Képes önállóan is helytállni, saját magából meríteni. Nincs szüksége arra, hogy mindig valaki más oldja meg a problémáit, nem szorul folyamatos „megmentésre”.

– A szöveged több komoly pedagógiai, és megkockáztatom, társadalmi problémára is ráirányítja a figyelmet – nem harsányan, épp csak annyira, hogy felfigyeljünk rájuk és elgondolkodjunk egy kicsit. Jól sejtem, hogy közöd van valamilyen formában a tanárhivatáshoz? Ha igen, szándékosan fűzted bele a regénybe ezeket a részleteket?

– Igen. Magyar-etika szakos tanári diplomám van, több intézményben is gyakorlatoztam, táboroztattam, dolgoztam animátorként, bébiszitterkedtem, és több mint két éve vagyok főállású pedagógus egy általános iskolában. Igazából azért fűztem bele az ilyen jellegű kérdésköröket a kötetbe, mert összegyűjtöttem, milyen dolgok teszik ki egy 12–13 éves korú gyermek mindennapjait. Mi az, ami érdekli őket, hol töltik a legtöbb időt, milyen problémáik akadhatnak. Az iskolai élet és az ott történő események, suliban történő szocializáció nagyon jelentős egy kiskamasz életében.

– A *legegyértelműbb talán az igazságtalan tanárnő, Éva néni példája*. Sokan csak gyenge kifogásnak tartják, ha egy gyermek arra panaszkodik, hogy „a tanár kipécézett engem”, holott ez valóban létező jelenség. Te hogy látod ezt a problémát? Túlolvastalak vagy erre szeretted volna rávilágítani?

– Az élet igazságtalanságaira szerettem volna rávilágítani. Arra, hogy mindig is voltak és lesznek olyan emberek, akiket nem tartunk tisztességesnek, akik

nem szimpatikusak, vagy nem megfelelő módon viszonyulnak hozzánk. Az ilyen problémát is tudni kell kezelni, és elvonatkoztatni tőle. Nem mások véleménye, rajtunk levezetett frusztrációja alapján kell megítélnünk a saját képességeinket. A pedagógia és az iskolai élet különösen kiszolgáltatott terep, azonban amióta tanárként dolgozom, sokkal árnyaltabban látom a kérdéskört.

– *Szinte csak az említés szintjén szerepel egy kislány, aki az osztályba érkezik, de hamar távoznia kell, mert „tetvesnek” kezdik csúfolni...*

– Ő afféle „árnyalak” a könyvben, akinek a karaktere egyáltalán nincs kibontva. Gyakorlatilag bárki lehetne pont úgy, mint a való életben, ahol bárki kerülhet hasonló, méltatlan szituációba. A gyerekek nagyon kegyetlenek tudnak lenni egymással és sajnos a felnőttek is.

– *Végül de nem utolsósorban itt van a szülők helyzete, akiknél egyrészt érthető, hogy a széthulló házasságuk mellett kevés figyelmet fordítanak a kislányra, másrészt amíg magukra koncentrálnak – az apának mégiscsak belefér az életébe egy Bea – Kira egyedül marad a kétségeivel és felnövésének több fontos momentumából is kimaradnak a szülők. Én úgy érzekelem, valós probléma, milyen érintőleges manapság a családok belső élete; te hogy vagy ezzel?*

– Levendula hercegnő karaktere nemcsak az iskolai beilleszkedésben és a szerelmi aggályok leküzdésében segíti a kislányt, hanem a család belső feszültségeinek kezelésében is. A szülők karakterét is összetettnek látom, akik igazából szeretnének a részesei lenni Kira életének, és a nehézségek közepette is foglalkozni vele, valahogy mégis elcsúszik a dolog. A nagymama karakterének bevonódása egy újabb kapaszkodó a lány életében. Ő az, aki teljesen önazonos a műben, nincsenek belső, saját magával vívott konfliktusai, ezért jelenlétével segíteni tudja őt. Véleményem szerint a családok belső életében a lehető legjobb szándékok mellett is kialakulhatnak hullámvölgyek, mint ahogy a történetben is. Csak nem mindegy, mennyire hagyják elfajulni, mit és mennyit tesznek a megoldás érdekében. A sztori végére, ha nem is teljesen, de részlegesen visszabilien az egyensúly.

– *Van még egy izgalmas sajátossága a regényednek: Kira a történet során a kívülállóból lesz átlagos és mindennapi – a különlegesből, a tömegből egy lány. Vagy mégsem?*

– Úgy fogalmaznék, hogy Kira valamiféle személyiségfejlődésen megy keresztül. Megtalálja a saját belső egyensúlyát, értékeit, önbizalmát a tündérek világának segítségével által. Az én olvasatomban nem válik különlegesből mindennapivá, hiszen a meseregény végén nyitott szálként maradt, hogy visszatér-e még valaha Levendula hercegnő az életébe. A nyakában függő apró tündérmédál jelenléte is lehetőségként kezeli a tündérvilágba való visszatérést. Azonban egy kiskamasz számára igenis fontos a kortársak közé való beilleszkedés, a valamilyen szintű „beolvadás”. Kira végül jobban érzi magát kicsit „átlagosabb” lányként, akit befogadtak a többiek, de ez nem jelenti azt, hogy teljesen elnyomja a sajátosságait. Csupán ebben az életszakaszában szüksége van rá, hogy kissé kiszakadjon a „különcség” megbélyegzése alól. Igazság szerint, tervezem a könyv folytatását, és már bele is kezdtem a *Levendula hercegnő II.* megírásába

Tündérnyavalya munkacímmel. Azonban ezt a projektet pihentetem egy kicsit, mert jelenleg egy másik ifjúsági regényre koncentrálok.

– Zárásként tekintsünk kicsit a jövőbe: nekünk egy ifjúsági regény részletét küldted el, mit lehet tudni erről a projektről, és milyen egyéb terveid vannak esetleg?

– Jelenleg egy teljesen új ifjúsági regényen dolgozom, aminek egy kis részletét el is küldtem számotokra. A címe: *Zantria*. A projekt előrehaladott állapotban van, reményeim szerint 2023-ban már a könyvesboltok polcaira kerülhet. Ehhez még kiadót is kell majd találnom, de bizakodó vagyok. A *Zantria* egy misztikus ifjúsági regény, amiben egy általam kitalált mitikus tengeri lény, a *zantra* igen nagy szerepet kap. A történet fő cselekményszála egy tengerparti halászfaluból indul. Főszereplőnk egy Szilla nevezetű fiatal lány, akinek eltűnik az édesapja az egyik utazás során. Legfőbb támasza a mostohaanyja, aki körül szintén furcsa, megmagyarázhatatlan dolgok történnek. Végül Szilla megszökik otthonról, és útra kell, hogy megtalálja az apját. Sokféle kalandja, segítője, ellensége és tapasztalata gyűlik az út során. Meggyűlik a baja az illegális zantria-kereskedelemmel, a sötét mágusokkal, boszorkányokkal és a szerelemmel is. A misztikus szálon kívül a családi kapcsolatok sokszínűségét és a bonyolult lelki folyamatok leképeződését hivatott bemutatni a mű a 17 éves Szilla kutatásai által. Kiderül, milyen kevésbé ismeri a saját gyökereit, származását és azokat az embereket, akikkel mindennapi közelségben élt. Ezen kívül nagyon szeretnék egy verseskötetet is megjelentetni az életem során.

Baráth Tibor

BARÁTH TIBOR (1996) irodalomkritikus, doktorandusz.